

ALS ONWAARHEID WAAR IS (MOGELIJKHEIDSWERELDEN)

Wat gebeurt er als onwaarheid waar is? Dat is een van de moeilijke problemen waarmee we te maken krijgen wanneer we ons realiseren dat gedachten, de interpretatie, en daarmee voor een deel het gebeuren, kunnen sturen.

Wanneer je samen over dingen praat en je zegt dingen die niet helemaal waar zijn, dan wek je daardoor soms een verwachting, in andere gevallen een aversie. Dat beïnvloedt de reacties van de mensen. Nu is het natuurlijk niet zo dat je door gedachten en gedachtekracht alles zondermeer waar kunt maken, dat is onzin. De structuur van het geheel zal ik proberen zo simpel mogelijk uiteen te zetten, voor zover u die niet kent.

We hebben te maken met een wereld die voor ons gefixeerd is, verleden en heden. Morgen, dus de toekomst, is een mógelijkheidswereld omdat we daarin niet de vaste punten kennen. Nu is er een werkelijkheid die boven de tijd staat. In die werkelijkheid liggen een groot aantal punten vast. Geen mens en geen geest kan die punten vermijden. Ze zijn onverbreekelijk deel, als het ware, van hetgeen men is en hetgeen waarvan men denkt deel uit te maken. Maar al deze vaste punten kunnen op verschillende manieren worden geïnterpreteerd en beleefd en de eigenaardigheid daarbij is dat wij door onze visie te veranderen onze beleving veranderen.

Een mogelijkheids wereld kan rechtlijnig zijn. Wanneer ik zeg: het zal morgen waarschijnlijk regenen, dan speculeer ik op een rechtlijnige voortzetting van de klimatologische condities van het ogenblik. Maar er kan iets veranderen. De zon zou kunnen schijnen of het zou zelfs de hele dag één mistroostige massa van mist kunnen zijn.

Nu zult u zeggen: ja, dan kun je die andere dingen toch ook zeggen? Natuurlijk. Maar stel nu dat iemand bij me komt, die zegt. Góh, ik ga morgen uit, zal het goed weer zijn? En dan denk ik bij mezelf: nou ja, het zal wel niet, maar laat ik nu maar zo iemand een beetje een riem onder het hart steken en zeggen: nou, natuurlijk zeg, morgen in de ochtend is het misschien wat miezerig, maar het wordt een dag met schitterende zonnige periode. Ik geloof het zelf niet, ik zit dus te liegen, maar het is een onbelangrijke mogelijkheid, het is geen gefixeerde mogelijkheid.

Nu gaat deze persoon, nou ja, 't is nu rond Pinksteren hè, laten we zeggen: die gaat naar de camping en die camping ligt in Sint, Jans Serooskerken of zoiets, een heel buitenissig plaatsje. Hier is het precies zoals ik heb verwacht: regen, regen, een enkele keer even wat opklaringen, weer regen, regen. Maar die man die denkt: ja, maar die weet er wat van. Die Jan verwacht mooi weer, en die praat dan iedereen aan: ach wel nee, die wolken trekken over, het wordt mooi weer, en dan blijkt later dat St. Jans Serooskerken de zonnigste plaats van Nederland is geweest. Mijn leugen is waar geworden. Waarom? Omdat er voldoende in werd vertrouwd. Omdat iemand die anders bij de eerste regendruppeltjes zou zeggen: o god, daar begint het weer, nu met in zijn achterhoofd die gedachten, zegt: ach wat, dat trekt weg. En daarmee een invloed scheidt die inderdád die zaak verandert.

Dit is nou een heel onschuldig voorbeeld, maar wanneer ik nu eens tegen u zeg: morgen geloof ik werkelijk dat je thuis moet blijven, want er wacht een ongeluk op je. Ja, dat kost je verbrijzelde ledematen, ik geloof het helemaal niet, maar ik wil morgen ergens naar toe en dan wil ik die ander niet tegen komen. Die ander moet wel de straat op, die kan niet binnen blijven, hij heeft wat te doen, en die loopt maar voortdurend onzeker en angstig door het verkeer. Waar ie anders normaal gereageerd zou hebben, reageert-ie nu wijfelend en traag. ...Bom.... mijn leugen is waar geworden. En daarmee heb ik hopelijk de titel duidelijk, genoeg verklaard. Want het gaat hier niet alleen maar over die mogelijkheid en die mogelijkheids werelden. Het gaat wel degelijk over ons innerlijk en de krachten die daar een rol spelen.

Het is natuurlijk niet aan te nemen dat er hier in de zaal hogere ingewijden aanwezig zijn. Als er iemand is mag die zijn vingers opsteken en zal ik hem onmiddellijk ongelijk geven. Een ingewijde zou het kunnen doen, hij kan substantie veranderen, hij kan weerscondities

veranderen, hij kan zelfs de plaats waarop hijzelf aanwezig is wijzigen door zich in te stellen, al dan niet met achterlating van zijn lichaam. Hoe doet-ie het? Wij hebben in onszelf een enorme krachtbron. Bij die krachtbron zijn een paar chakra's, zegt men dan zeer belangrijk. Het eerste is het keelkop-chakrum en het tweede is het voorhoofd-chakrum. Het kruin-chakrum laat ik buiten beschouwing, Wanneer dat opengebloeid is, bent u ingewijd en hoeven we er niet meer verder over te praten. Het keelkop-chakrum kunt u zich het beste voorstellen als een ouderwetse grammofontrechter, zeer veelkleurig, maar met een aansluiting waardoor de energie van levenslichaam, van een deel van het geestelijk wezen en een deel van de zuiver lichamelijke vitaliteit, gericht kan worden uitgestraald. Zou je dat bewust kunnen doen, dan zou je daarmee b.v. telekinetische verschijnselen kunnen veroorzaken, maar je zou ook situaties licht kunnen veranderen.

Je kunt dus, ongemerkt haast, invloed uitoefenen. Dan heb je het voorhoofd-chakrum. Dat is nog een veel grotere trompet, daar is His Masters Voice gewoon niets bij. Hij is ook nog veel kleuriger. En die heeft bovendien een aansluiting, niet alleen naar de totale breinenergie, dus de hersenenergie plus levenslichaam-energie plus totaal van zenuwkracht, maar hij heeft ook contact van de aansluiting waar de geest meestal zijn beste krachten heeft, dat is bij de atlas ongeveer, dus net bij de aanzet van de schedel. Wanneer iemand naar u toekomt en u wilt niet dat-ie komt, dan kan-ie blijven lopen wat-ie wil, maar hij schiet niet op. Als een vijand u bedreigt en u denkt was-ie maar dood, dan schiet er een schok uit en zo iemand heeft een hartverlamming. Ja, ik ga u niet vertellen hoe het gaat. Per slot van rekening, er zijn al sterfgevallen genoeg in het verkeer en we hoeven daar nog niet een paar in het sociaal verkeer bij te voegen. De energie kan dus worden ontladen. Op het ogenblik dat zij zich ontladend is er geen sprake van een feitelijke verandering. Er is sprake van een reactieverandering. Die mens die gaat niet dood door de kracht die u uitstraalt, maar door een suggestiebeeld, dat zodanig sterk is, dat hartstilstand er het gevolg van is.

Wanneer u anderen probeert te helpen of te beïnvloeden, dan gaat het er helemaal niet om dat u feitelijk materiaal verandert, bijv. stenen in brood of omgekeerd, (dat laatste doet de bakker ook). Maar het is doorgewoonden een kwestie van: u maakt voor de ander een beeld, waardoor hij voeding tot zich neemt, en de substantie van die voeding voor zichzelf en zijn organisme zodanig verandert dat ze acceptabel is. Je kunt heus van zand boter maken, en wanneer iemand dat eet, dan heeft het een voedingswaarde, maar die voedingswaarde is te danken aan de ontleding van het zand in bestanddelen en heeft niets met de eigen vet- en voedingswaarde van boter te maken. Het is dus niet cholesterolbevorderend.

Wanneer je dit in de gaten houdt, moeten we ons voorstellen, wat is eigenlijk de waarheid? De waarheid is iets wat we constateren. Op het ogenblik nu dat een afwijkend denkbeeld die waarheid overschaduwde, verandert de ervaring van de aanwezigen. Waar de ervaring van de aanwezigen verandert echter, verandert de gehele situatie, zover deze door gedachtekracht beïnvloed kan worden. Op deze manier kunnen dingen die eigenlijk absoluut onzin zijn, waar worden.

Mensen denken daar niet over na. Kijk bijv. naar Lourdes, ze gaan er naar toe en ze bidden, en als er een zieke geneest: halleluja, looft den heer, maar daarvoor zijn we gekomen. Maar is het eigenlijk niet onzinnig, onder ons gezegd en gezweven, dat iemand beweert dat je alleen door aanwezig te zijn, of alleen door in een bad van bronwater eventjes heen en weer gewassen te worden, van reumatiek, van verlamming of van iets anders af kunt komen? Natuurlijk onzin. Maar, nu geloven er een gróót aantal mensen in. Wanneer die mensen daar intens in geloven, wanneer dat voor hen een soort zekerheid is - dat kan gebeuren -, dan is daarmee de mogelijkheid ontstaan dat inderdaad feitelijk een genezing plaats vindt. En als we dan kijken wat er in feite aan de hand is, dan zien we dat degenen die het meest ingesteld zijn - je zoudt ook kunnen zeggen: het meest suggestibel in dát geval -, de recipiënt worden van de uitgestraalde energie en verwachting van een hele volksmenigte. Soms zitten er tien bedevaarten bij elkaar de wees-gegroetjes af te raffelen. Dus het kan. Maar als dat kan, dan staat de werkelijkheid niet vast. Dan is de werkelijkheid één van vele mogelijkheden, die alle weliswaar uitlopen weer op hetzelfde onveranderlijke beslissingspunt, maar die door onze eigen instelling als het ware naar voren worden gebracht en tot werkelijkheid gemaakt. U heeft wel eens gehoord over parallelle werelden neem ik aan. Van een parallelle wereld zeg je dan over het algemeen: Wanneer een beslissingspunt in de historie valt, dan ontstaat over het algemeen een splitsing van de werkelijkheid, omdat beide belangrijke mogelijkheden gelijkelijk als waarheid verder gaan. Er zijn twee afzonderlijke sporen. Er is een spoor waarbij Napoleon

nooit keizer is geworden, er is een spoor waarin Napoleon het wel is geworden. Er is een spoor waarin Hitler vroeg overleden is, een spoor waarin Hitler geleefd heeft zoals-ie heeft gedaan, en ook nog een spoor waarin-ie de oorlog heeft gewonnen. Hier hebben we echter te maken met werkelijkheden die hun eigen beslissingspunt kennen. Een parallelle wereld is dus altijd een wereld waarin een eigen lotsverloop is ingebouwd, is vastgelegd.

Wat wij werkelijkheid noemen, meestal aangeduid als de rechtlijnigste ontwikkeling, heeft punten die afwijken van alle parallelle werelden. Een voorstellingswereld echter is iets anders. Een voorstellingswereld is eerder een interpretatie van een in zich gelijkblijvende werkelijkheid. Die interpretatie kan veranderd worden, maar de werkelijkheid blijft dan even rechtlijnig voortgaan en komt dus tot precies dezelfde beslissings- en precisiepunten. Kunt u het volgen? Ik dacht dat ik het simpel genoeg had gemaakt. Wanneer wij onze voorstelling wijzigen, dan wordt wáár wat eens leugen is geweest. Maar we kunnen ook de waarheid van eens tot leugen maken. En dan kom je tot een hele reeks eigenaardige gegevens. Het is n.l. opvallend dat er in wereld soms in een heel korte tijd een totale verandering van de wereldvoorstelling is. Wanneer we te maken hebben met de platte aarde, dan loopt dat nog door tot, nou zeg maar tot 7 á 800 na Christus zeker. Daarna begint er pas iemand ook eens over te denken dat het anders kan zijn. Het is zeker dat ongeveer twee en half duizend jaar voor Christus óók de aarde als rond werd beschouwd. Hoe komt het dat dat mens verandert?

Het hele gedrag van de mens is op een platte aarde gebaseerd. Ze zijn ook zelfs bang dat ze van de wereld af zullen storten in een soort oeroceaan. En al die mensen hebben dan kennelijk nooit gezien dat als je op zee bent, en er een schip aankomt in de verte, je eerst het topje van de mast ziet en dan langzaam, langzaam, de rest, zodat er sprake moet zijn van een soort buiging. Maar als je daar niet op let, zie je het niet. Dan is je wereld zo en niet anders.

Je kunt aan de ene kant natuurlijk zeer fundamentalistisch te werk gaan en zeggen: ja, maar dat wat is, is altijd zo geweest: laten we terug gaan naar de oude zekerheden, de oude ordening, want daar kunnen we uit voortgaan. Maar je kunt nooit terug, en dat is nou de grote moeilijkheid, want de verandering die geschied is, bepaalt de verdere mogelijkheden, en de mogelijkheid van terugkeer is voor iemand die in de tijdsstroom gevangen is niet denkbaar. Maar hoe komt het dan bijv. dat op een gegeven ogenblik iemand waarnemingen begint te doen in het Al op een andere manier, dat hij ineens gaat begrijpen: ja, de zon staat centraal en niet de aarde, en dat binnen enkele jaren, misschien 20 jaar, iedereen ineens daarvan gehoord heeft, ontgeacht het verzet van kerkelijke en andere instanties tegen deze nieuwe stelling? Iedereen heeft er ineens van gehoord. En iedereen deelt die voorstelling. We kunnen dat niet zondermeer terzijde schuiven. Evenmin als de eigenaardigheid dat uitvindingen, soms eenvoudige, zoals een lucifer, soms zelfs tamelijk vergaande en ingewikkelde, praktisch gelijktijdig, d.w.z. binnen een zeer korte periode, op verschillende plaatsen worden gedaan, zonder dat de uitvinders kennis hebben van elkaar of van elkaars denkbeelden. Ook dat is in het verleden vele malen geconstateerd.

Misschien moeten we daarvoor naar een ander deel van wat onze werkelijkheid bepaalt. Er is wat men noemt een gemeenschappelijk bovenbewustzijn. D.w.z. dat alle denkbeelden die voor ons de waarneming van de werkelijkheid bepalen, als een soort wolk rond ons hangen en ons eigenlijk voortdurend beïnvloeden. Blijven ze gelijk, dan blijft onze waarheid onze waarheid. Maar op het ogenblik dat daar een nieuw element aan wordt toegevoegd, dat niet strijdig is met de werkelijkheidsontwikkeling - zo genoemd omdat we de tijd altijd als factor blijven beschouwen zolang we tijdgebonden zijn -, zullen deze veranderingen in dat gemeenschappelijk bewustzijn zich weerkaatsen en een ieder die met het probleem te maken krijgt, waar het overgaat, zal plotseling impulsen krijgen. Daardoor verandert zich zeer snel de visie van bijna de gehele mensheid. En datgene wat gisteren nog als verwerpelijk, enz. werd aangezien, is morgen ineens het normale werkelijkheidsdeel waar iedereen mee leeft.

Mogelijkheidswerelden worden zeker ook bepaald door de eerste spoorgedachte waardoor er een nieuwe beschouwing van de werkelijkheid ontstaat. Daarnaast echter beïnvloedt ze alle die met problemen te maken hebben waarin dit denkbeeld een rol kan spelen. Dit denkbeeld beïnvloedt hún interpretatie van de werkelijkheid en zo wordt de beleefde werkelijkheid van de mensheid voortdurend veranderd, alleen doordat er hier en daar originele denkers zijn die als het ware in het gemeenschappelijk bewustzijn een vernieuwing aanbrengen.

Is dit te volgen? Een beetje moeilijk te aanvaarden misschien? Wanneer u in uw eigen tijd kijkt, dan zult u ook zien dat bepaalde denkbeelden eigenlijk benaderingen, veranderingen van de praktijk, dat die bijna plotseling optreden. Het is nog geen acht jaren geleden dat plotseling overal bij staatslieden, politici en ambtelijke kringen een nieuwe benadering van de problemen ontstond. Zij wilden ineens terug van, zeg maar de solidariteit, naar het persoonlijk streven en de persoonlijke verantwoordelijkheid. Wanneer we naar de achtergronden kijken dan zien we van te voren al een heel stel filosofen die daar invloed op gehad kunnen hebben, zelfs een Teilhard de Jardin, bepaalde Amerikaanse denkers, enz. Zelfs Sartre heeft hier er daar ongetwijfeld bijgedragen tot deze veranderde werkelijkheidsvisie, want dat is het. Nu zal je zeggen: ja, dat zijn dan een paar denkers, maar hoe komt het dan dat een korte tijd later, overal, opeens politieke partijen, belangengroepen, ja, ook kerken aan het terugkeren zijn naar deze, misschien verouderde situatie, zonder te beseffen dat ze daardoor in feite vernieuwend werken. Ik dacht dat dat als bewijs zou kunnen gelden.

Eens zou men het een leugen genoemd hebben wanneer iemand zou zeggen. ach wat, al die steun aan iedereen en al die subsidies, dat is onzin, dat is gewoon geldverspilling, dat is gewoon dwaasheid. En nu zegt - zij het voorzichtig want je moet de kiezer te vriend houden - praktisch driekwart van de politici en de helft van de economen hetzelfde. Wat de leugen van eens is geweest, de dwaasheid, dat is het nieuwe weten, de nieuwe benadering, de vernieuwing. Dan zijn er wel eens mensen die zeggen: ja, maar figuren als Reagan, Thatcher, er zijn er nog wel meer, we hebben er ook een in Nederland, dat zijn toch maar enkelingen? Ja. Maar kunnen zij zoiets doen, kunnen zij zoiets waarmaken wanneer niet ergens een hele hoop mensen hetzelfde geloven? Het kan niet alleen maar een verschijnsel zijn wat door een enkeling veroorzaakt wordt. Het is eerder een algemene invloed waarvan een enkeling de exponent wordt. D.w.z. dat in onze wereld de benaderingen en de mogelijkheden variabelen zijn, die vooral door bewuste en onbewuste impulsen van enkelingen via een bewustzijn tot stand worden gebracht. En dan nu hoor ik ook mensen uitroepen: ja maar, hoe zit het dan met bewapening en ontwapening en al die dingen? Realiseert u zich dat sedert ongeveer acht tot tien jaar geleden overal het verzet tegen een bepaald soort van bewapening los brak, er in de benadering van allen, buiten misschien enkele generaals, ontzettend veel veranderd is. Dat besprekingen zoals die nu gevoerd worden - ongeacht het politieke touwtrekken dat er altijd omheen zit, ik wil meer dan jij want dan ben ik meer dan jij, - zouden voor tien jaar niet denkbaar geweest zijn. Maar als dat doorgaat dan kunnen we niet zeggen: nu is de vrede uitgebroken, wat trouwens voor veel industrieën die ellendige toestand zou zijn, die ze zich kunnen voorstellen. Je kunt alleen zeggen: wij hebben een verandering in onze waardering aangebracht, en daardoor zal het strijdelement anders worden uitgedrukt. We hebben gekozen voor een andere wereldmogelijkheidswereld, omdat we bang zijn voor de destructieve mogelijkheden van de atoomwerkelijkheid, waarin we een lange tijd verdwaald waren.

En zo zijn er meer van die dingen. Er is een tijd geweest dat geleerden hadden uitgerekend, dat Malthus heel waarschijnlijk gelijk had, en dat binnenkort de aarde dus niet in staat zou zijn om alle burgers te voeden. Daarna zijn er anderen gekomen, die hebben uitgerekend dat het wél kon. Mensen hebben zich er mee bezig gehouden, maar het wonderlijke is, daardoor is in feite nog maar heel weinig veranderd. Anderen hielden zich bezig met de verstoring van ecologisch evenwichten daardoor konden ze gaan wijzen op verschijnselen die voor iedereen constateerbaar waren, m.a.w. het sprak aan. Vanaf dat ogenblik is de bemoeienis met de instandhouding van een leefbaar milieu verduizendvoudig. Heeft overal, zelfs in de industrie, zelfs in de politiek z'n weerslag gevonden. D.w.z. dat we andere mogelijkheden hebben aangeboord. Maar wanneer er nu op een gegeven ogenblik toch een punt is waarop de aarde door een ecologische, of mijnentwege een strategische ramp getroffen moet worden, dan kun je dat met die wereldmogelijkheidswereld niet veranderen. Alleen de wijze waarop het punt beleefd wordt, kan anders zijn. De ramp, die anders als haat en geweld ervaren zou worden, kan nu misschien een ramp worden die de gevoelens van medeleven en hulpvaardigheid opwekt. De ecologische ramp zal misschien in deze tijd zeer veel mensen plotseling bewegen om zelf eens wat te gaan doen tegen vervuiling van het milieu, enz. enz.. Weer boompjes te gaan planten en dat soort dingen. Een andere benadering dus van degenen die zeggen nou, als ze het zo vernielen, dan zullen we hen ook vernielen. Dat kan, maar het punt zelf kunnen we niet veranderen.

Toch weet ik wanneer ik dit alles zo betoog dat er een hele hoop mensen schouderophalend zullen zeggen: nou ja, het is in feite een nog niet eens zo complexe filosofie die daar wordt

verkondigd, en ja, daar zitten natuurlijk een paar leugentjes tussen. Maar wie zegt u dat dit niet waar kan worden, dat de leugen tot waarheid kan worden? Dat de droom, of het nu een angstdroom is of een geluksdroom van Eden, misschien een deel gaat uitmaken van de werkelijkheid zoals mensen die morgen ervaren?

Er zijn zeer vele interpretatiemogelijkheden op elk moment van werkelijkheid. Elke mens is geconditioneerd, daar horen vorige incarnaties bij, jeugdbelevingen en milieuomstandigheden, zelfhandhavingsdrang, inclusief het je handhaven in de klasse van inkomen en belangrijkheid die je nu bezit. Al die dingen spelen een rol. Maar die mensen hebben vele mogelijkheden om de onveranderlijke feiten van het heden te gaan beleven. De wijze waarop zij die beleven verandert voor hen het geheel van hun persoonlijke mogelijkheden, zij het dat ze daardoor niet kunnen ontkomen aan de vaststaande punten in de ontwikkeling, de zgn. knopen in de tijd, men zegt ook wel eens: de doorgangen op de spiraal van historie of leven. Wanneer u daar rekening mee houdt dan zult u begrijpen dat de titel niet alleen niet willekeurig gekozen is maar dat ze eigenlijk weergeeft wat voor iedereen tot de mogelijkheden behoort.

Als je in een leugen intens genoeg leeft, wordt ze steeds meer deel van de waarheid. Niet alleen voor jou, maar ook voor anderen om je heen. Het beïnvloedt ook anderen. Wanneer je dingen hebt die een fantasie of een droom lijken in het heden, maar je gelooft er intens aan, dan wordt voor je het weet die droom door andere gedeeld, en dan zal ze waar worden, misschien niet letterlijk, zoals jij je die hebt voorgesteld, maar in essentie wel degelijk. Dan krijg je iets wat ik misschien een "Jules Verne" effect zou willen noemen. Jules Verne met zijn 20.000 mijlen onder zee, zijn Robur de Veroveraar, het monsterkanon van Staalstad en al die andere op toekomst gebaseerde veronderstellingen. In hoeverre heeft ie niet gelijk gehad? Degenen echter die zich de moeite getroosten zijn oorspronkelijke werken te lezen, zullen ontdekken dat er wel heel veel wetenschappelijke en historische gegevens zijn opgesomd, maar dat de conclusie daaruit zeker niet onontkoombaar is, punt een. En punt twee: dat de ontwikkeling waaraan Verne gelooft, lang niet de enige ontwikkeling is die denkbaar is. Waarom wordt dan een zo groot gedeelte van zijn prognoses waar?

Het zelfde kunnen we zeggen over science-fiction. Wanneer u weet dat de landing op de maan, inclusief het gebruik van een zgn. maanvoertuig, beschreven werd in 1923 in het tijd schrift Astounding Fiction, dan zult u toch wel verbaasd met uw hoofd zitten te knikken, denk ik. En als u zich dan verder realiseert dat in '39 - '40 zelfs een schrijver bijna gearresteerd was onder de Official Secrets Act in de Verenigde Staten, omdat hij een verhaal had geschreven waarin bijna concreet alle gegevens van het Manhattan-project verwerkt waren, dan zult u begrijpen dat dromen heel vaak de neiging hebben toch de werkelijkheid te benaderen.

De vraag is: hoe intens en hoe gefundeerd is het droombeeld? Wanneer de fantasie niet de werkelijkheid van heden buiten beschouwing laat, maar daaruit verder bouwt in een voor de mens aanvaardbare en logische sequentie, dan zal de gevoelsbinding met het verhaal gelijktijdig een invloed zijn op de omgeving, en de verwezenlijking wordt waarschijnlijker. Hoe groter het aantal mensen dat deze invloed ondergaat, hoe zekerder we zijn dat de mensen het allemaal zullen beleven zoals ze gedroomd is.

Ik dacht dat ik hiermee in een reeks voorbeelden en een aantal stellingen de zaak voldoende duidelijk had gemaakt voor een inleiding: ik zeg nogmaals: een mogelijkheidswereld is géén parallelwereld, omdat ze gebonden blijft aan de rechtlijnige ontwikkeling, met alle daarin onontkoombare punten, zoals die altijd in het heden bestaat. Punt twee: gedachtekracht kan veranderingen aanbrengen en individuen beïnvloeden, niet de totale gang van zaken. Punt drie: elk denkbeeld dat door velen wordt gedeeld schept energieën, waardoor de neiging tot verwerkelijking daarvan steeds groter wordt, ook wanneer het in zich door deskundigen en anderen als onmogelijkheid wordt beschouwd. Ten laatste: de innerlijke krachten en gedachtelevens van de mens kunnen voor hem zijn wereld veranderen en kan anderen er toe bewegen in deze verandering mee te gaan. Op het ogenblik dat een gemeenschappelijke beschouwing van de werkelijkheid is ontstaan, zelfs wanneer die niets te maken heeft met de rechtlijnige feiten, zal dit voor de mensen wérkelijk zijn. Wie echter in zijn innerlijk grijpt naar de totale kracht, grijpt naar een werkelijkheid die onbepaalbaar is. Daarom zal de mens met innerlijke kracht elke gedachtewereld en mogelijkheidswereld zonder meer kunnen aanvaarden, er deel in kunnen hebben, maar zal hij niet verblind worden voor de totaliteit van mogelijkheden of noodzaken en werkelijkheden die bestaan.

Hierdoor is degene die zijn innerlijke kracht, activeert altijd bevoorrecht, daar voor hem de leugen niet meer bestaat, de waarheid, niet meer een definitie is maar een beleefde erkenning en in deze waarheid toch delen in elke droom, illusie of mogelijkheidswereld van anderen behouden blijft.

Na de pauze wil ik graag over alle punten die hiermee samenhangen met u discussiëren. Ik zou u nu willen voorstellen om eventjes op adem te komen. Ik dank u voor uw aandacht.

DISCUSSIE

Zo, vrienden, we zijn er weer en nou gaan we kijken of het interessant wordt, want u bent aan de beurt.

❖ *Wat zijn de mogelijkheden om eigen innerlijke kracht te ontwikkelen, te ontplooien?*

Uw eigen innerlijke kracht ontplooien, dat is een kwestie van innerlijk zijn, in u zelen(?) als het ware, de kracht beseffen die in u bestaat. De uitingen ervan zijn dan spontane nevenverschijnselen. Je kunt dus niet trainen om bijv. telekinese of een andere gave te ontwikkelen op de wijze waarop dat in de inleiding werd behandeld. Heb je eenmaal een aanleg dan kun je die ontwikkelen door te oefenen. Maar wanneer je innerlijk dus jezelf begint te ontplooien door in je zelf de rust te vinden, de vrede, maar ook wel degelijk de bezinning als het ware, het gevoel dat je verbonden bent met de totaliteit, dan kun je daaruit onmetelijke krachten putten en wanneer dan de noodzaak ontstaat, dan zul je zien dat je bijna spontaan die gave gaat gebruiken. Gebruik je ze eenmaal, en vind je ze erg makkelijk, dan kun je dus proberen om het meer te doen en dan zul je heel vaak zien dat een mate van emotie plus een scherp omschreven denkbeeld noodzakelijk zijn om de krachten op de gewenste wijze zich te laten manifesteren.

❖ *Zou je levenshouding moeten bestaan uit positief denken? Of is dit al te simpel gesteld?*

Ja, dat is natuurlijk heel simpel gesteld. Ik heb n.l. nog geen mens meegemaakt met kiespijn die positief dacht. Maar het is wel zo dat u in alle dingen naar het positieve, naar het lichtende zoudt moeten zoeken. Door u te concentreren schept u n.l. een uitstraling, waardoor uw belevingsmogelijkheden veel positiever worden, en als anderen daar deel aan gaan nemen dan zie je als vanzelf een mogelijkheidswereld ontstaan die veel prettiger en veel positiever is dan ze zonder dat zou zijn.

❖ *Is een parallelwereld een stofwereld met dezelfde condities als de onze en zouden er in terecht kunnen komen?*

Tja, een parallelle wereld is uw éigen wereld waarin één, maar dan wel een belangrijke ontwikkeling anders is gegaan dan in uw werkelijkheid. Parallelle werelden zijn voor elkaar dimensioneel verschillend, d.w.z. dat je niet de parallelle wereld kunt binnenstappen zondermeer, maar op het ogenblik dat je op een raakpunt komt, waar de parallelle wereld en uw eigen wereld één dimensie tijdelijk gemeen hebben, zou het mogelijk zijn dat u zonder het te weten met een stap van de ene wereld in de andere terecht komt. En dan zult u met verbazing ontdekken dat het daar een beetje anders is. En als u pech hebt dan ontdekt u misschien dat u daar al bestaat, waarop u met uzelf helemaal geen raad meer weet.

❖ *Die parallelle wereld komt die uit een knooppunt, zoals u dat gezegd heeft, of die spiraal, of is dat een raakvlak, dat in een andere dimensie ligt?*

Dat ligt in een andere dimensie, het is een andere relatie. Kijk, de spiraal is niets anders dan de uitdrukking van een continue ontwikkeling, waarbij dezelfde invloedsfactoren steeds weer een veranderd, eventueel gevorderd bewustzijn ontmoeten waardoor bewustzijn, maar gelijktijdig ook een nieuwe ontwikkeling kan ontstaan. Dat is de spiraal. Hebben we het over een parallelle wereld dan moeten we eerder denken aan een werkelijkheid die doet denken aan kippengaas. Er komt elke keer een punt waarop je kunt kiezen of je deze of de andere kant uit zult gaan. Op het ogenblik dat die keuze wordt gemaakt, ga jij die andere weg, maar het is lang niet zeker dat anderen dat ook doen. Voor hen blijft de werkelijkheid bestaan, maar de omstandigheden die ze daar aantreffen wijken af van de omstandigheden die ú zult aantreffen. Zo zijn er dus twee in feite identieke werelden met afwijkende ontwikkeling. Het bewustzijn van de mens blijkt een heel grote rol te spelen in de parallelwereld die hij betreedt, of het trouw blijven aan zeg maar de moederwereld, want zo beschouw je je eigen wereld altijd, en

haar ontwikkelingen. Het afwijken geschiedt niet al te vaak door een grotere hoeveelheid mensen. Dat houdt dan verder in dat de parallelwereld dus altijd een aantal schijnvormen en schijnpersoonlijkheden omvat. Dat is ook in uw eigen wereld wel het geval maar daar merkt u het niet. Wanneer u daar terecht zoudt komen, zoudt u zien dat een deel ervan reëel is en een deel ervan eigenlijk meer automatisch verloopt, als deel van een totaal wereldbeeld.

- ❖ *In de reïncarnatie-therapie wordt veelvuldig gebruik gemaakt van het zgn.: "herschrijven van de geschiedenis". De opkomende herinnering aan een of meer vorige levens worden dan in een ander kader geplaatst, waarbij gebeurtenissen een ander verloop krijgen dan zij destijds hadden. Altijd blijkt dan, dat hiervan een rustgevende invloed uitgaat: dat bijv. schuldgevoelens kunnen verdwijnen, angsten ophouden te bestaan enz.. Zou men kunnen zeggen dat daarmee mogelijkheidswerelden in het verleden wordt gewerkt?*

Dat zoudt u inderdaad kunnen zeggen, omdat u in feite de emotionele beleving van het verleden en daarmee de totale werkelijkheidservaring van het verleden wijzigt, zover deze in een patiënt, of moeten we zeggen medium of wat dan ook, aanwezig is. De verandering heeft dan op het persoonlijke verleden wél invloed, niet omdat het verleden wordt gewijzigd omdat de persoon zelve met zijn herinnering, het verleden verandert en dus een andere structuur krijgt, die in het heden dan ook een veranderd resultaat ten gevolge heet. Het verwonderlijke daarbij is dat het resultaat praktisch onmiddellijk, dus in zeer korte tijd, geconcretiseerd wordt en kan voeren tot een aanmerkelijke verandering, zelfs van de gehele persoonlijkheid.

- ❖ *Vallen alle ziekten onder psychosomatische ziekten en zijn deze te genezen door positieve gedachtekracht en/of gesprekken waardoor je de zieke overtuigt van zijn/haar gezond zijn? Of liggen de ziekten ten dele of grotendeels op onontkoombare knooppunten?*

Ja, de vraag is als zodanig niet te beoordelen. Laten we het zo zeggen: elke ziekte, zelfs de vatbaarheid voor bepaalde infectieziekten, e.d., heeft wel degelijk ook een psychische achtergrond. In zoverre zou je dus kunnen spreken van een psychosomatische ziekte. Wanneer wij te maken hebben met een somatische aandoening dan kan een psychische behandeling de werking van somatische geneesmiddelen aanmerkelijk verbeteren en gelijktijdig het genezingstempo aanmerkelijk versnellen. Maar met alleen een psychische behandeling kunnen wij bij een aantal kwalen niet de lichamelijke situatie voldoende wijzigen om een slechte afloop te voorkomen. Laat ik het met een voorbeeld duidelijk maken. U hebt kanker. Het is kanker in een laatste stadium, en dat is nou niet zo erg, maar aangedaan zijn essentiële delen van het lichaam, inkapseling daarvan vergt, als je met gedachtekracht alleen werkt, ongeveer anderhalf jaar. De patiënt echter heeft maar een levensverwachting van zeg vijf maanden. Dan heb je geen tijd genoeg om met een psychische behandeling deze aandoening te genezen, want het lichaam moet zichzelf reconstrueren en is daar bij gebonden aan zijn eigen mogelijkheden tot herstel. En dat is de grote moeilijkheid hierbij.

Daarom durf ik niet te zeggen dat alle ziekten psychosomatisch zijn. Ik zou zeggen: Er zijn een groot aantal ziekten en ziektebeelden die het best zuiver somatisch behandeld kunnen worden, dus met geneesmiddelen en eventueel andere ingrepen. Het is vooral daar waar de kwaal niet storend of nog niet storend is, waarbij wij met psychische benadering hele goede resultaten kunnen bereiken. Ik zou overigens de voorkeur geven aan een behandeling waarbij zowel de psychische als de somatische factoren altijd, mee worden beschouwd. Dat houdt dus in dat een gewone dokter alleen al door zijn houding en zijn benadering, de suggestie die hij de patiënt geeft, de werking van zijn recepturen verbeteren en gelijktijdig de beleving van de patiënt aanmerkelijk positiever kan maken. Wanneer je daar geen tijd voor neemt dan is de patiënt alleen op de geneesmiddelen aangewezen en is zijn emotionele reactie nog steeds gebonden aan zijn eigen normale instelling en dit betekent dan heel vaak dat de resultaten miniem zijn, terwijl ze veel beter zouden kunnen zijn. Als u zegt: kunnen we dat allemaal met positieve suggesties en met geneeskracht e.d. oplossen? Dan moet mijn antwoord helaas, neen zijn. Je kunt niet alles zo oplossen. Maar je kunt geestelijke krachten, met positieve benadering en suggestie, voor die patiënt een betere mogelijkheid tot genezing scheppen, en waar dit niet meer haalbaar is een beter verloop van verdere kwalen.

- ❖ *Is visualisatie van invloed op het ontstaan van mogelijkheidswerelden?*

Ja, onder visualisatie verstaan wij - als u het er niet mee eens bent, moet u het maar zeggen - : het opbouwen van een redelijk gedetailleerd beeld in jezelf, dat betrekking heeft op jezelf en je eigen omgeving of de factoren die daarin een rol kunnen spelen, en op een zodanige wijze dat je als het ware even die andere situatie, toestand of mogelijkheid als werkelijk innerlijk

beleven. Is dit het geval dan heb je inderdaad een verandering aangebracht in je eigen benadering en beleving van de werkelijkheid, die kan dan nog steeds óf positief óf negatief zijn. Maar deze verandering zal zijn invloed laten gelden daar waar het je emoties betreft bij het beleven van de feiten, en gelijktijdig je opmerkzaamheid trekken in de richting van dié feiten in je wereld die het meest in overeenstemming zijn met het opgebouwde beeld. Als zodanig kan dus een juist en positief opgebouwde visualisatie bijdragen tot het scheppen van een nieuwe mogelijkheid die dan voor jezelf, en mogelijk ook voor anderen, van overwegend belang gaat worden.

❖ *We zien de laatste tien jaar in de omgeving dat een hele verandering is gekomen over de opvattingen van de mensheid. Komt dit ook door de gedachten die rondwaren?*

Voor een gedeelte wel. Dan moet ik eigenlijk historisch worden, en voorkomen dat u hysterisch wordt. Laten we het zo zeggen: Altijd weer zal, en dat is vooral bij de jongere mens, een wereldbeeld rijzen waarin diens verzet tegen het bestaande, en vaak ook heersende macht, mede wordt uitgedrukt. Een dergelijk beeld echter omvat niet alleen maar emoties, maar ook een groot aantal concrete gegevens die te maken hebben met structuren en samenhangen, rechtsverhoudingen en misschien zelfs met normale ontwikkelingen zoals ze op de wereld plaats vinden. Doordat deze denkbeelden intens bestaan en vaak door jongeren onderling in grotere aantallen gedeeld worden, een beïnvloeding van het geheel waar binnen zij leven in de richting van hun voorstellingen. Ik heb dit in de inleiding dacht ik duidelijk genoeg en zelfs met enige voorbeelden toegelicht. De conclusie moet dus zijn dat het denken van de mens wel degelijk van directe invloed is op de wijze waarop de wereld de enige tijd later misschien, door de meerderheid benaderd zal worden. En dat kan dan voeren tot veranderde opvattingen, veranderde benaderingen en indirect tot het ontstaan van andere mogelijkheden voor de mens en gelijktijdig het wegvallen van mogelijkheden die eens bestaan hebben. Je zou dus kunnen zeggen dat hierdoor inderdaad een mogelijkheidswereld wordt geactiveerd die door de meestal revolutionaire denkbeelden van vooral de jongeren in sterke mate bepaald is.

❖ *Het lijkt net - of ligt dat aan mij - of dat dat de laatste jaren in versneld tempo gaat. Of is dat maar verbeelding?*

Als u het zich intens genoeg verbeeld is het een stimulans voor een nieuwe mogelijkheidswereld. Maar over het algemeen moet u het zo zien. Wanneer een mogelijkheidswereld ontstaat, omvat ze een betrekkelijk gering aantal mensen. Naarmate er meer mensen bij betrokken worden echter zal de rest van de wereld sterker beïnvloed worden. De verbreiding van deze nieuwe mogelijkheid heeft dus het sneeuwbaaleffect in zich, waarbij de groei steeds sneller schijnt te worden, ofschoon in feite alleen meer bewust de aanwezige factoren worden beleefd en daardoor een verandering van de werkelijkheidswaardering is ontstaan.

❖ *Ik had uit uw inleiding begrepen dat, zeg maar de waarheidswereld, de werkelijke wereld, de kortste verbinding is tussen twee knooppunten, en dat de mogelijkheidswerelden, zeg maar daar wat verder van af zouden wijken. Uit dit betoog begrijp ik dat een mogelijkheidswereld een bijstelling van de werkelijke wereld kan betekenen, die dan in de richting van de mogelijkheidswereld gaat en dan weer de werkelijke wereld wordt?*

Neen. U moet het zo zien. De werkelijkheid is het geraamte van voor een groot gedeelte onveranderlijk en onontkoombaar gebeuren, samengevoegd door wat wekere delen werkelijkheid die pliable, dus vervormbaar zijn. De mogelijkheidswereld is dan in feite een reeks signalen die door de zenuwstrengen worden gegeven, menselijke gevoelswereld, emotiewereld welke daardoor de wijze waarop spieren en pezen zich rond dit geraamte groeperen aanmerkelijk kunnen wijzigen. Is het beeld eenvoudig. Dan vloeit daaruit voort dat de werkelijkheid dus grotendeels onaantastbaar is. Maar dat de mogelijkheidswereld de belevingswereld is die op die werkelijkheid gebaseerd wordt, en zich daar dus altijd mee blijft verbinden. Ze kan dus niet afwijken van een rechtlijnige werkelijkheid maar ze kan de betekenis daarvan wijzigen, en hierdoor de beleving zodanig veranderen - het kan een totale omwenteling zijn soms -, dat de benadering van de werkelijkheid door het merendeel van de mensen geheel gewijzigd is, ofschoon de optredende feiten en de daarin aanwezige knooppunten, de onontkoombaarheden dus, voortdurend aanwezig blijven.

❖ *Het geraamte blijft gewoon?*

Het geraamte blijft gewoon het geraamte. Nu weet het misschien niet, maar in u allen steekt magere Hein. Maar het is de stoffering die uitmaakt hoe u zich in de wereld beweegt. Zo, ik

dacht dat dat nog een verdere verduidelijking was, en misschien ook een troost voor degenen die wat ampel uitgevoerd lijken. Diep in de kern bent u even als iedereen.

❖ *Voorgaande jaren kan ik herinneren dat in het algemeen voor en na het Wessac daarover gesproken werd. Is het dit jaar vergeten van uw kant?*

Het is niet mogelijk tot een redelijke interpretatie te komen aan de hand de gegevens die door eigen aanschouwing onmiddellijk werden opgedaan. En het is dus redelijk om te wachten tot een volledige uitwerking heeft plaatsgevonden, en de besluiten van de Raad van de Witte Broederschap kenbaar worden. Dit is over het algemeen twee tot drie maanden nadat de feitelijke Wessac-bijeenkomst plaats gevonden, zoals u weet. Het had wel niets met het onderwerp te maken, maar ik wilde het toch even beantwoorden

❖ *Magische werelden en mogelijkheidswerelden wat is het verschil en wat is het verband?*

Een magische wereld bestaat eigenlijk niet in de zin dat zij een mogelijkheidswereld of een deel van de werkelijkheidswereld is. De magische wereld is een samenvloeiing van twee verschillende werkelijkheden, waarvoor in één of beide werkelijkheden voor allen in die werkelijkheid kenbare effecten ontstaan. En dat houdt dus in dat een magische wereld in zichzelf geen mogelijkheidswereld is, maar een wereld waardoor werkelijkheidsinvloeden kunnen worden geschapen die vervormend kunnen inwerken op die delen van de werkelijkheid die niet in het geheel verhard zijn vastgelegd, zeg maar. Als u het over een ruggengraat hebt dan zou je zeggen: de kraakbeenschijf kan vervormd worden, maar de wervel zelf niet: ze kan wel roteren. Op deze wijze dus kan de magische werking een reeks effecten veroorzaken die in de werkelijkheid betrekkelijk geringe gevolgen hebben, maar die de beleving of benadering van de werkelijkheid bij anderen zeer sterk beïnvloeden. Dan kan daardoor wel een nieuwe mogelijkheidswereld ontstaan, maar ze is dus niet inherent aan de magische wereld, of wordt zelfs beheerst door de magische wereld geproduceerd.

❖ *Als u over de werelden praat waarin u op dit moment leeft, in hoeverre kun je dan spreken over mogelijkheidswerelden? Of zijn dat alleen maar mogelijkheidswerelden?*

Ik ben zo vrij, al weet ik het niet 100% zeker, om te stellen dat een geestelijke wereld, waarin het denkbeeld als het ware de omgeving beïnvloed en zelfs kan vervormen, gesproken moet worden over een mogelijkheidswereld waarin de realiteit eigen bewust zijnsinhoud is voor het ik, en die bereikbaarheid van een bepaald bewustzijnsniveau als top in die gelijktijdige begrenzing vormt van de belevingsmogelijkheid in die wereld. Kom je n.l. boven die top uit, dan verandert je wereldbeeld, maar dan blijft het nog steeds vanuit mijn standpunt een mogelijkheidswereld, omdat het waar je eigen instelling en interpretatie zijn waardoor jouw beleving van die werkelijkheid bepaald worden.

Tja, daar waren een paar interessante vragen bij, dacht ik. Ik heb geprobeerd ze ook zo netjes mogelijk, en zo duidelijk mogelijk te beantwoorden. Maar mijne vrienden, wanneer we nu bezig zijn over de vraag: wat is die mogelijkheidswereld, dan zóu je kunnen zeggen: Het denkbeeld dat vandaag een leugen is, kan morgen een waarheid zijn, en de waarheid van vandaag, kan de leugen van morgen betekenen. Er is een voortdurende verandering gaande. Niemand kan zich daaraan onttrekken. De wijze waarop je deze met denken, voorstellingsvermogen en emotie beleeft echter, veranderen wel degelijk voor jou en degenen die dit beeld met je delen, de wereld dus, de werkelijkheid

Het is mogelijk om te groeien naar een wereld, waarin mensheid niet weer gescheiden kan worden in rassen, laat staan in nationaliteiten. Maar wanneer dat gebeurt, dan zullen er toch weer andere verschillen moeten worden ingevoerd, omdat verschillen noodzakelijk zijn voor activering, activiteit, ontwikkelingsmogelijkheden in de wereld. Je kunt dus niet zeggen: wat vandaag een droom is, is morgen waar. Je kunt alleen zeggen: wat vandaag een droom is, schept morgen andere benaderingen van de werkelijkheid en daarmee een zodanige andere reeks reacties dat hierdoor de beleving van die werkelijkheid voor het geheel of een groot gedeelte van de mensheid totaal anders verloopt dan zonder dat het geval zou zijn. Het is gemakkelijk genoeg om te zeggen: dit is waar en dat is niet waar. Nou moet u mij eens vragen, of nee, vraagt u het liever uzelf, (dan hoeft ik niet te luisteren). Wat is nu waar en wat is onwaar?

Een absolute waarheid bestaat niet, maar dat betekent dat er ook geen absolute onwaarheid kan bestaan. Waar en onwaar zijn omschrijvingen van ons huidig standpunt plus ons huidig weten, onze kennis. Op het ogenblik dat onze kennis verandert, verandert waarheid, maar

daarmee ook datgene wat onwaar is. Wanneer wij lachen over mensen die vroeger geloofden aan natuurgoden, dan zeggen die arme heidenen, dan vergeten we dat we dezelfde verschijnselen ondergaan, maar dat ze voor ons een andere betekenis hebben.

Hun wereld was voor hen echt. Zoals uw wereld dit voor u is. Maar wanneer u uw eigen gevoelens ten aanzien van de verschijnselen, uw weten omtrent de verschijnselen wijzigt, verandert u de beleving, naar niet het effect. Ook al is Donar allang verwezen naar het rijk der fabelen en is Jupiter allang een figuur geworden die hoogstens in een musical nog een keer vertoond wordt, hun bliksemflitsen en hun donderend rollen langs de hemelen zijn nog voortdurend te constateren, zoals u de komende dagen zeer waarschijnlijk ook hier ter plaatse zult kunnen ervaren.

U denkt er anders over. Vroeger zei men: Donar is vertoornd, maar hij werpt zijn hamer naar anderen, andere zondaars. Tegenwoordig zitten ze te tellen, een, twee.... het zit zoveel honderd meter weg. Dat daarbij sprake is van een toestand en niet alleen van de ontlading ontgaat de meeste mensen van vandaag nog steeds. En toch is er van een statisch veld met een betrekkelijk hoge lading, waardoor de overslag van de bliksem van aarde naar lucht of omgekeerd, of naar twee verschillend geladen wolkendelen plaats vindt en het gevolg van deze flits is dan een lucht verplaatsing, waarbij de terugvloeiende lucht het gerommel veroorzaakt.

❖ *En zo eenvoudig is het?*

Het is doodeenvoudig, maar er zijn luchtgeesten, daar geloven ze tegenwoordig niet in. Vroeger deden ze dat wel en ze zijn er nog steeds. D.w.z. in alle elementen zijn bepaalde bezielde bewustzijnsvormen aanwezig die daarin een zekere functie hebben. En misschien komt er een ogenblik dat men zegt: Het onweer werd onvermijdelijk omdat een luchtgeest in ruzie is gekomen met een andere luchtgeest, hierdoor botsende fronten veroorzaakte, welke weer aan vuurgeesten de mogelijkheid gaf tijdelijk in verschijning te treden. Is dan de werkelijkheid verandert? Nee, het verschijnsel blijft hetzelfde. Alleen de associaties, die we er bij hebben, veranderen. En daarom kun je niet zeggen: waar of onwaar. Je kunt alleen zeggen: volgens ons huidig peil van kennen en veronderstellen is dit waar, maar mijn waarheid kan nimmer identiek zijn met de waarheid van een ander. Wij kunnen slechts gemeenschappelijke termen vinden, waardoor wij de illusie koesteren dat wij het over een gemeenschappelijke waarheid hebben, wanneer we met elkaar spreken.

En ik geloof dat dat het meest belangrijke is wat we aan deze lezing kunnen toevoegen: Denk niet dat iemand die anders denkt dom is, maar hij is anders georiënteerd, hij voelt anders. Wanneer een Jehovagetuige uw argumenten terzijde vaagt, en terugkomt op steeds weer zijn eigen bijbeluitleg, dan moet u dat niet zien als koppigheid of domheid. U moet begrijpen dat die mens, op welke wijze dan ook, in een met een aantal anderen gedeelde werkelijkheid terecht is gekomen - een werkelijkheidsinterpretatie - waarbij het hem onmogelijk is uw wereldvoorstelling nog als reëel te zien. Zomin als u in staat bent nog te geloven aan Wodan, aan Tor, die door de hemel trekken, of wat dat betreft aan Jupiter die het gooien van bliksemflitsen naar de aarde afwisselt met gedaanteveranderingen, om de stoffelijke liefde te proeven. Als u dat begrijpt dan zult u eindelijk gaan beseffen dat je eerst een groot respect moet hebben voor de voorstellingswereld van een ander en moet proberen die te begrijpen, voor je eventueel je eigen krachten en daardoor je eigen mogelijkheden, in die wereld van die ander kunt gaan projecteren.

Dan ontstaat er een resultaat dat niet betekent dat uw wereldvoorstelling wordt gedeeld maar wel dat er een contactpunt ontstaat waardoor een gezamenlijke verdere ontwikkeling mogelijk wordt. Met deze volgens mij wel meest belangrijke constatering wil ik dan mijn onderwerp gaan afsluiten.

Ik heb met genoeg gezien dat, op een enkele vraag na, eigenlijk alle vragen inderdaad op essentiële punten zijn ingegaan van het onderwerp. U kunt veel van die dingen zelf oplossen, want ik kan u alleen maar een geraamte geven, waar u dan uw eigen denkbeelden toch als bekleding voor nodig hebt. Maar als u gelooft in mogelijkheidswerelden, dan zou het mij logisch toeschijnen dat u zoudt proberen uw eigen mogelijkheden inderdaad te veranderen door uw beleving van de werkelijkheid aan te passen aan datgene wat u in feite verlangt.

Mag ik u danken voor uw aandacht. Goedenavond.